

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ ПІДРОЗДІЛ «МИКОЛАЇВСЬКА ФІЛІЯ
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ КУЛЬТУРИ І
МИСТЕЦТВ»**

**ФАКУЛЬТЕТ МИСТЕЦТВ
КАФЕДРА ХОРЕОГРАФІЇ**

Іванченко Марина Віталіївна

**ХОРЕОГРАФІЧНА СЮІТА
«ІНАКШІ ЛЮДИ»**

Пояснювальна записка

до творчого проєкту – кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня «бакалавр»
зі спеціальності 024 «хореографія»

Викладач з дисципліни
«Мистецтво балетмейстера»:

Викладач
Богуславский Віктор Миколайович

Науковий керівник:
Кандидат мистецтвознавства, доцент
Сапак Наталія Вікторівна

Миколаїв - 2022

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. Теоретичні основи реалізації творчого проєкту «Хореографічна сюїта “Інакші люди”	5
1.1. Актуальність проблеми булінгу в сучасному світі.....	5
1.2. Інакші люди (ЛГБТ, неформали, альбінізм, люди з зайвою та малою вагою) бути різними - це нормально.....	9
1.3 Ціннісне ставлення до інакших людей.....	19
Висновки до першого розділу.....	21
РОЗДІЛ 2. Художня характеристика творчого проєкту.....	22
2.1. Лібрето.....	22
2.2. Форма, жанр, різновид та стилістика. Ідейно-тематичний аналіз...23	
2.3. Композиційно-архітектонічна побудова.....	24
2.4. Сценарно-композиційний план.....	25
2.5. Дійові особи та їх характеристика.....	27
2.6. Характеристика музичної основи хореографічного твору.....	27
2.7. Сценографія.....	28
ВИСНОВКИ.....	29
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	30
ДОДАТКИ.....	32

ВСТУП

Актуальність теми. Актуальність бакалаврської роботи полягає безпосередньо в розкритті теми булінга і неприйнятті суспільством, яке, на жаль, звикло приймати тих, хто не схожий на них з зневагою і ненавистю до особистостей, що відрізняються від більшості поглядів або виглядають інакше, тільки візуально за допомогою хореографічної мови. Виховання у суспільства ціннісного ставлення до інших людей. Таким чином ми зможемо підняти інтерес глядача до проблематики теми і поширити її серед суспільства. Дослідивши цю тему і зібравши достатню кількість інформації, вдасться створити хореографічну сюїту, яка буде передавати атмосферу, нести в собі філософську думку і піднімати, як люди звикли. висловлюються, соціальні проблеми.

Мета творчого проєкту — показати, що зовнішність це не головне, головне те, яка ти людина.

Завдання творчого проєкту:

- Більше дізнатись, які є верстви неформальних людей;
- актуалізувати проблему булінгу;
- визначити ставлення суспільства до інакших людей;
- розробити сценарно-композиційний опис бакалаврської роботи;
- втілити на сцені практичну частину творчого проєкту.

Актуальність творчого проєкту:

- креативному інтерпретуванню на сцені сучасної хореографії;
- пошуку режисерських та сцено-графічних вирішень питань, що стосуються балетмейстерської справи за допомогою знаходження лексичних розв'язок;
- використання оригінальних форм професійного спілкування та інноваційних технологій при практичній постановці роботи.

Практичне значення творчого проєкту. Теоретична частина творчого проєкту може бути використана в навчальному процесі хореографами. Практична частина хореографічної сюїти «Інакші люди» може використовуватись як в аматорському колективі, так і в професійному колективі на великій сцені, зі зменшенням або збільшенням учасників, зміною та продовженням сюжетної лінії, збагаченням танцювальної лексики.

Апробація творчого проєкту. Хореографічна сюїта «Інакші люди» була показана на іспиті з «Мистецтва балетмейстера» (ВП «МФ КНУКіМ», ауд. 113, .. червня 2022 р.), на практичному показі творчих проєктів у актовій залі університету (Миколаїв, ... червня 2022 р.).

Структура та обсяг пояснювальної записки. Бакалаврська робота містить у собі вступ, два розділи, висновки та список використаних джерел (20 найменувань), додатків (5 позицій). Всього вона складається з 36 сторінок.

РОЗДІЛ 1. Теоретичні основи реалізації творчого проєкту «Хореографічна сюїта “Інакші люди”»

1.1 Актуальність проблеми булінгу в сучасному світі

Проблема суперечки між дітьми в учбових закладах та інших освітніх школах завжди посідала значне місце.

Дискусії часто характерні шкільному середовищу, через те що останнє за своєю сутністю є соціумом, в якому завжди існує конфлікт за розподіл суспільної влади. За таких обставин, владою буде виступати авторитет та увага однолітків, що є необхідними характерними ознаками при створенні свого власного іміджу для людей, які його оточують.

Але все таки, останнім часом масштаб, якого набувають ці суперечки та непорозуміння серед підлітків та навіть дорослих людей, стає відверто глобальним та помітно надмірним.

Булінг є конституційно-правовим деліктом, який посягає на низку конституційних право на життя (ст. 27), право на повагу людської гідності (ст. 28), право на особисте та сімейне життя (ст.32), право на свободу думки і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань (ст. 34), право власності (ст. 41), право на освіту (ст. 53) тощо.

Це дає підстави стверджувати, що булінг виступає конституційно-правовим деліктом, оскільки посягає на найвищу соціальну цінність в державі – людину, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпеку.

Булінг – це діяння окремих груп людей чи суспільства, яке полягає у психологічному, фізичному, сексуальному, економічному насильстві, також із застосуванням електронного соціального зв'язку, що вчиняються по

відношенню до малолітньої, неповнолітньої чи вже дорослої особи, внаслідок чого могли бути чи були заподіяні ушкодження, кривда психічному або фізичному здоров'ю потерпілого.

Булінг - (в перекладі з англійської мови, означає: хуліган, забіяка, грубіян, насильник) окреслюється як пригноблення, дискримінація, цькування. Булінг – це соціальне явище, характерне переважно для організованих дитячих колективів, у першу чергу, школі.

Зміст булінгу розкривається все таки не в самій агресії або злості кривдника, а в зневазі, сильному почутті відрази до покірливого, того, хто ніби не заслуговує на повагу.

Тому, це дає змогу людині, яка звикла кривдити, завдавати шкоди без почуття провини, співчуття чи емпатії. Кривдник надає собі безпосереднє право домінантності, контролю, права виключення та ізоляції жертви.

Його основними показниками являється: регулярність; сам кривдник (як його ще називають булер), потерпілий (або жертва булінгу), свідки; наслідки у вигляді нанесення фізичних або психічних страждань. Розрізняють наступні види булінгу: фізичний, психологічний, економічний, сексуальний, із застосуванням кібербулінгу, простими словами технологічних та соціальних зв'язків.

Поміж основних причин булінгу в суспільстві, можна виокремити такі: одне із головних боротьба за лідерство; сутичка різних субкультур, цінностей, суджень, переконань і нестача умінь толерантно поводитися з ними; агресивність і схильність зробити когось жертвою злочину; присутність у дитини психічних і фізичних недоліків; заздрість; присутність надмірного вільного часу та таке інше.

В цей же час, проблема булінгу – це проблема всього суспільства, а не окремої дитини або дорослої людини. Якщо колектив об'єднаний та дружний, то випадки агресії з боку однієї особи будуть приглушені або засуджені за подібні діяння, або непідтримкою авторитету головного

агресора. Повна відсутність будь-якої реакції спостерігачів є зеленим світлом для кривдника про те, що така його поведінка є досить нормальною.

Найголовнішою передумовою виникнення цькування є не зовсім правильне виховання та приділення недостатньої кількості уваги дітям батьками. Якщо в сім'ї присутнє домашнє насильство і дитина бачить це, то згодом, вона буде переносити таку модель поведінки по відношенню до свого оточення, а згодом в доросле життя.

Жорстокість породжує жорстокість.

Є й інша сторона медалі, за якої булер – це дитина, яку дуже сильно люблять та присутня вседозволеність, або до якої просто ставляться байдуже.

Організація протидії булінгу в Україні була розпочата прийняттям Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)» від 18 грудня 2018 р.

Як зазначалось, булінг було визнано адміністративним правопорушенням, за яке передбачається накладання стягнення у вигляді штрафу або громадських робіт.

Крім того, Міністерством юстиції України в рамках проекту «Я маю право» проводиться профілактична робота з протидії булінгу (лекції, тренінги, розроблення агітаційних матеріалів, відеоролики, проведення Всеукраїнського тижня протидії булінгу).

В даному напрямі працюють також і громадські товариства. Всупереч цієї роботі, відсоток жертв булінгу в Україні так і не зменшився.

Більшість інших країн налагоджує питання протидії булінгу шляхом прийняття окремого закону або внесення даного положення до закону «Про освіту».

Однак, на мою думку, більш дійовими є саме спеціальні антибулінгові програми, які являють собою проведення лекцій з даної тематики, тренінгів із такими фахівцями як: психологи, поліцейські, роздатковий матеріал, соціальні фільми, відеоігри з симуляцією випадків булінгу.

Доволі вдалою є державна політика скандинавських країн, в яких спостерігається найменший відсоток кількості випадків булінгу.

Отже, можемо робити висновки і вважати, що феномен булінгу - як довготривалий процес усвідомленого дикунського ставлення, призводить до серйозних психологічних та соціально-негативних наслідків.

Через те, українська соціально - педагогічна практика профілактики агресивної та насильницької поведінки серед дітей та дорослих, має потребу систематичного вивчення та аналізу зарубіжного прогресивного досвіду в організації та реалізації просвітницько - профілактичних заходів щодо подолання булінгу в школі.

Булінг - феномен, що може виникнути в будь-де: в дитячих колективах, учбових закладах, на роботі и т.п., що стосується і впливає на всіх його учасників, а також спричиняє порушення навчально-виховного процесу в закладах освіти, породжує довготривалі наслідки для особи, інколи віддалені в часі.

Тому, розкривається гостра потреба усвідомлення того, що ця проблема є і з нею потрібно боротися та подолати таке негативне соціально-психолого-педагогічне явища, як булінг.

1.2. Інакші люди: бути різними - це нормально

Якщо на вашу думку, ваша дитина, або ви самі не повинні знаходитись, чи якимось взаємодіяти разом з особистістю, яка має відмінності і не схожа на інших людей, бо це негарно і псує ваше світосприйняття або вашої дитини, пригадайте, що у зрівнянні зі Стівеном Хокінгом, наприклад, ви – ніхто.

Цей початок розділу, дуже добре ілюструє сьогоденну проблему в світі з толерантністю до інакших людей.

Всі люди різні, кожна особистість має свою точку зору, правила поведінки і переваги в усіляких речах.

Вони поруч з нами в цьому світі, інакше виглядають, інакше думають. Буває таке, що у них нестандартний набір хромосом чи генетичні аномалії.

У цих людей розвинуті почуття, що в нашому буденному житті не бувають такими яскравими. Також у частини з них можуть бути присутні особливості, які ми звикли називати ментальними.

Чи замислювались ви коли-небудь, як живуть такі люди? Як живуть ті, хто народився з достеменними, на нашу думку, аномальними захворюваннями? І чому вони не можуть бути серед нас?

Насамперед, це величезне та болюче питання, не хочеться зачіпати усі його сторони, висловлюсь лише так, що для мене воно є надто гострим.

Про наше сприйняття, як людей, як суспільства, поруч з собою особистості, яка має відмінності. Інакший колір шкіри, інакший вираз обличчя, інакша орієнтація чи віросповідання, інакші погляди та думки чи інакші хвороби. Ця людина просто випадає зі звичного та стандартного нашого життя.

Ми відводимо очі та прикладаємо зусилля оминати швидше. Не готові. Не готові сприймати та допомагати, хоч би морально. Не готові бачити у відмінних від себе людей рівних собі.

Не готові ми також до того, щоб прийняти людей з особливими потребами. Певно ви чули, були спостерігачами, чи навіть були учасниками таких ситуацій як інклюзія в учбових закладах.

За таких обставин, часто батьки стандартних дітей протестують і зобов'язують вилучення, чи переведення особливої дитини в інший клас, сваряться з батьками тієї дитини та нацьковують на неї своє чадо.

Насамперед, нам просто необхідно вчитися бути людяними, бачити в цій людині особистість та приймати цю особу з її особливостями.

ЛГБТ- цей термін виявляє різноманітність «сексуальності та гендерної ідентичності, заснованої на культурі», а також застосовується для позначення гомо, бі та трансгендерних людей.

Одностатева любов існувала протягом всієї історії людства. Ще за часів стародавніх грецьких філософів, похвальним було кохання до юнаків, окреслюючи його більш вознесеним, ніж любов до дівчини. Таке взаємовідношення, то віталось, то виявляли негативне ставлення і засуджувалось оточенням. Найголовнішою підставою є зміна поглядів суспільства того часу, щодо цієї справи.

А ось жіночу одностатеву любов приховували на протязі багатьох століть. Основною причиною були цікаві відомості про те, що: жінки мали менше прав, свобод в суспільстві, ніж чоловіки.

Є чотири основних компоненти: стать, сексуальна орієнтація, гендерна ідентичність та соціальна гендерна роль. Під поняттям сексуальної орієнтації

розуміють постійне емоційне, чуттєве та сексуальне тяжіння особи до іншої особи конкретної статі.

Сексуальна орієнтація буває: гетеро-, гомо-, бі- та інших видів. Жоден з них не вважається розладом психіки або ж психічним захворюванням. Особа може як усвідомлювати, так і заперечувати свою сексуальну орієнтацію.

Нетрадиційна орієнтація – це факт як людського, так і тваринного життя, який існував ще за часів динозаврів поряд з традиційною орієнтацією (що достатньо очевидно доводять історичні матеріали з різних епох та місць).

Сучасні наукові організації та об'єднання, поки що так і не створили єдиного вірного припущення з приводу того, як формується сексуальна орієнтація.

Шукали скрізь – в генах, в гормональних факторах, а також досліджували різні ділянки мозку, також досліджували – культурний, соціальний взаємозв'язок, ранній досвід, ну і виховання в цілому.

Але все-таки є те, у чому думка вчених сходиться однозначно: сексуальна орієнтація і сексуальність в цілому – це те, що формується з раннього дитинства, а глибинні основи сексуальності особи беруть свій початок ще у внутрішньоутробному середовищі.

Якщо вникнути трохи глибше і подивитися на розвиток плода, з'ясується, що будь-яка дитина в утробі матері буде проходити стадію гермафродитизму, тобто, зародок має зачатки жіночих та чоловічих статевих органів. Під дією різноманітних біохімічних факторів та гормонів, зародок внаслідок цього набуває рис тієї чи іншої статі.

Але, це відбувається далеко не з усіма – є і ті, хто навіть при народженні має не повністю визначені анатомічні показники. Існування гермафродитів було завжди відомо, в усі часи – навіть, якщо ми подивимось на деякі давньогрецькі статуї.

Абсолютно всі люди несуть в собі симбіоз жіночих і чоловічих показників людської особистості. Генетика свідчить про те, що відмінність між жінкою і чоловіком не настільки суттєва.

Людський генофонд несе в собі обидві сторони, матері і батька, тому особистісні особливості успадковуються дитиною від обох сторін.

Даний феномен внутрішньоутробного розвитку, дав поштовх таким дослідникам, як: Фрейд, Кінс, Вейнігер, зробити логічний висновок про те, що людина по суті є бісексуальною, навіть якщо його анатомічний фактор до моменту народження було сформовано без будь-яких відхилень.

З пізнішим розвитком статевої свідомості, одним із особливостей є – потяг до протилежної статі чи до своєї статі, виникає конкретна сексуальна орієнтація – починає домінувати, а бісексуальність починає бути прихованою, вона не усвідомлюється, але залишається в потенціалі.

На формування плоду впливає занадто багато: біохімія організму матері, генетичні фактори, а також емоційний фон оточення, в якому проходить вагітність, може впливати на формування майбутньої сексуальності дитини.

Але, набагато раніше на дитину впливають різні соціальні фактори: очікування батьків, норми статевої поведінки, різна культура, уявлення про прийнятність ознак сексуальності в конкретній сім'ї.

По досягненню людиною 18 років, вона закінчує період так званого статевого розвитку і стає повноцінним членом суспільства, по суті вже сформована разом зі своєю сексуальною орієнтацією.

Але ж особливо в нашій країні не все так просто. Якщо сексуальна орієнтація – традиційна, вона зовсім не викликає зайвих питань.

Людину підтримують в її потягах або просто не надають цьому особливого значення.

Якщо ж проявляється нетрадиційна орієнтація, або людина поки не може визначитися, до кого в неї більше відчуттів, то розвиток здійснюється з великим показником невротичних чинників – виникаючих питань до самого себе, тривог, страхів, неприйняття себе, чи відкритого протесту.

В різних культурах, нетрадиційна орієнтація є чимось негативним, неприйнятним та навіть патологією.

Всупереч довгим спробам вчених довести, що нетрадиційна орієнтація – це варіант сексуальної норми, свідомість людей страшилась таких проявів.

Можна довго пояснювати, чому нетрадиційна орієнтація відкидалася соціумом різних культур в різні часи, але навіщо.

Скажу лише, що відмінність від більшості, вихід за рамки, завжди лякала людей, створює відчуття небезпеки, а потім вони вже і не замислюються чи є для страху підстави – багатьом комфортно просто забороняти, ніж розбиратися, а це – вже питання обмеженості в їх інтелектуальних ресурсах.

У сучасному для нас світі, більшості батькам здається, що якщо дитина проживе життя по звичним та продуманим наперед планам та схемам самих

батьків, то їй буде більш безпечно та вона буде щаслива, але це далеко не так.

І саме тому, до моменту повноліття, підліток вже не може відрізнити, що є дійсно істинне, а що – є плодом його ж власної віри, яку посіяли батьки в те, «як правильно», сформованої під великим впливом думки батьків і соціуму, а що є саме – захисним механізмом.

Період, коли людина починає аналізувати в собі цю тему, часто вона вже сформована повністю, всередині склалося його справжнє ядро потягу, але багато саме витісненого в несвідоме, тому саме пошук того, яка його справжня сексуальна орієнтація, вже відбувається в дорослому віці на протязі багатьох років.

Неформали — саме так називають соціальну групу, представників різних субкультурних молодіжних рухів ще в 80-90-х роках ХХ століття, а також сучасний світ. Саме «неформал» означає «неформальні об'єднання молоді», що виникло в протиставленні формальним об'єднанням комсомольської організації та іншим.

В середині 80-х років співробітники місцевих організацій КПРС та органів внутрішніх справ називали різні неофіційні, самодіяльні товариства молодих людей — клубами за інтересами і підлітковими бандами.

Взагалі слово «неформал» носило досить добре виражене негативне значення та мало на меті принизити самовираження молодого покоління.

У сучасній розмовній мові також використовують такі форми, як: «Ніфери», «Ніфори».

Раніше молодіжні субкультури не відрізнялися великою різноманітністю.

Причиною звісно була жорстка цензура, ізолюваність тоталітарного суспільства недоступність іноземної музики, неможливість створення

непідконтрольних комсомолів та молодіжних клубів. Наймасштабнішим та популярним молодіжним рухом з кінця 70-х була так звана «Система» — демонстративно-карнавальний, контркультурний рух, субкультура якого була заснована на двох стилях: хіповського та панківського.

Характерною властивістю молодіжної субкультури є її відокремленість, відстороненість, часто навіть епатажна, демонстративна поведінка, яка відрізняється від культурних цінностей старших поколінь, суспільних стереотипів та національних традицій.

Сприйняття такої молодіжної субкультури часто має негативний характер через наслідки режиму недемократичної пострадянської ксенофобії та невігластво.

Тому, молодіжна субкультура зі своїми специфічними ідеалами, мовою, мистецтвом, модою, часто оцінюється як контркультура.

Наступною характерною особливістю сучасної субкультури є саме переважання творчості. Характерною рисою можна назвати її чітку спрямованість у майбутнє, авангардність, екстремальність.

Аксесуарами, які можуть характеризувати неформалів вважаються:

- Рвані джинси;
- Бандани;
- Фенечки (браслети з ниток або бісеру);
- Браслети з гостирими елементами;
- Аніме-деталі одягу і аксесуари;
- Нашийники;
- Власний креативний одяг і його дизайнерська власна переробка;
- Носять одяг іншої статі, в якості протесту проти гендерних стереотипів.

Популярним воно залишається в колах неформалів і по-сьогодні.

Досить широке розповсюдження мали субкультури альтруїстичного, активно-творчого, романтичного спрямування.

Причиною ,насамперед, була висока ступінь ізоляції об'єднань молоді один від одного і від суспільства взагалі, інтерес більшої маси молоді безліччю клубів, офіційна жорстка цензура і відсів протестного режиму, також доступність закладів культури, впровадження пропагандистської ідеології, що пригнічувала розвиток людини, могли спричинити революції та бунти.

Найпоширенішими молодіжними субкультурами були:

- Металісти
- Панки
- Рокери
- Стиляги
- Хіпі
- Любера

Альбінізм – являється вродженою відсутністю пігменту меланіну.

Меланін – означає «чорний». Виходить так, що у живої істоти порушена концентрація даного пігменту та призводить до часткового або повного знебарвлення шкіри, очей та волосяного покриву.

Альбіносам ця мутація передається у спадок від обох батьків. Хоча, якщо брати до уваги статистику при отриманому дефектному гені від обох батьків, виходить альбіносом народжується кожен четвертий малюк.

Буває таке, що людей або тварин, які відрізняються від стандартних ідеалів своїм зовнішнім виглядом, тому що мають в собі генетичну мутацію, але їх вважають дивними, або уникають.

Альбіноси – це саме той випадок, саме про них.

Хто ж такі альбіноси та чим вони відрізняються?

Їх можна зустріти з абсолютно світлою шкірою, очима з вираженим червоним відтінком та білявим волоссям. Часто у людей виникає питання: звідки така аномалія, що стоїть за цим, чи можна заразитися та чи є від цього лікування?

В підсумок вище сказаному, можна наголосити на тому, що люди, які страждають генетичними захворюваннями, дуже вразливі та потребують розуміння та співчуття. Ця хвороба приносить особі масу незручностей, навіть страждання.

Дана особливість передається у спадок від батьків до дітей, хворіє дитина, тільки якщо обидва батьки носять цей ген-мутант.

Діти часто скаржаться на напад та цькування однолітками. Для захисту шкіри, таким особам необхідно завжди застосовувати сонцезахисні засоби. Я думаю, що проблема альбінізму є соціальною. Любов і повага породжує відповідні почуття.

Люди із зайвою вагою

Ожиріння не завжди є прямою провиною людини, яка через це страждає.

Зайва вага - це збільшення маси тіла за рахунок відкладеної жирової тканини.

Чомусь, люди які страждають ожирінням, у соціумі вважаються ненажерливими та лінивими. Цим людям доводиться боротись не тільки з упередженнями, але й відчайдушно проти своєї ваги.

Людина може постійно рахувати кількість спалювальних та споживчих калорій, але її спроби будуть марними.

Ця проблема залежить від багатьох факторів, таких як: стать, економічних, генетичних, географічних, а також медичних факторів, минулих травм або препаратів.

Засудження людей із зайвою вагою, вважається прийнятним, хоча інші форми дискримінації давно вважаються недопустимими або незаконними.

Ніхто не заслуговує нерпіти моральне чи фізичне насильство, тим паче через свою зовнішність.

Якщо ви вважаєте, що чинити так нормально, то ви жахлива людина.

Ніхто не заслуговує на дискримінацію та насильство.

Усі ми по-своєму унікальні та різні особистості.

Дистрофія

Дистрофія – є порушенням обмінних процесів в організмі людини, через що відбувається сповільнення нормального розвитку організму або окремого органу.

М'язова дистрофія визначається відповідними мутаціями аутосомно-домінантного гена, який відповідає за синтез та регенерацію білка, який приймає безпосередню участь у формуванні м'язів.

До зовнішніх факторів відносять по-перше харчовий фактор.

Другий – токсичний фактор, пов'язаний з поганою екологією, тривалим прийомом медикаментів, харчовими отруєннями чи іншими типами інтоксикації. Третій фактор – соціальний. Сприяючими часто є періодичні або постійні стреси в житті.

Ми всі маємо право на прийняття, повагу, любов та рівноправне ставлення в суспільстві, однакові можливості.

Всі тіла та світогляд різні, але нас об'єднує одне — ми люди, які заслуговуємо на повагу. Хіба так багато?

1.3 Ціннісне ставлення до інакших людей

Людина повинна пам'ятати про свою унікальність, цінність та захищати свої інтереси, протестувати проти використання та насильства.

В нашому сучасному світі гуманне ставлення до особистості передбачає захист, повагу, а також забезпечення її життєвих прав, нормального відношення до людини як до окремої особистості.

Аналіз суті цінності людини дав змогу виділити її головні складові:

1) Доброта: можливість особи робити добро на користь іншим та допомагати.

2) Відповідальність: надійне та своєчасне виконання своїх обов'язків та вимог; надання підтримки та допомоги іншому; прискіпливість, самокритичність та саморегуляція своєї поведінки; протидія насильству та злу.

3) Справедливість: чесність та правдивість по відношенню до інших та до себе; самокритичність.

4) Повага людської гідності: прихильне ставлення до людини, як до унікальної особистості (шана її звичок, моральних принципів, переконань та ін.); самоповага та коректність.

5) Людяність: прихильність до іншої людини, шанування її гідності; турбота та чуйність про інших; вміння віддавати слово подяки.

6) Миролюбність: толерантність; доброзичливість та довіра; невимогливість; уміння просити вибачення та прощати; уміння знаходити гармонію.

7) Милосердя: співчуття та допомога ближньому; доброта; співпереживання.

Ці вище зазначені складові змісту ціннісного ставлення до людини – це не окрема сума частин, а реальна система, складові якої тісно взаємодіють .

Висновки до першого розділу

Булінг - феномен, що може виникнути в будь-де: в дитячих колективах, учбових закладах, на роботі и т.п., що стосується і впливає на всіх його учасників, а також спричиняє порушення навчально-виховного процесу в закладах освіти, породжує довготривалі наслідки для особи, інколи віддалені в часі.

Тому, розкривається гостра потреба усвідомлення того, що ця проблема є і з нею потрібно боротися та подолати таке негативне соціально-психолого-педагогічне явища, як булінг.

Нам необхідно вчитися бути людьми, бачити в ній особистість та приймати цю особу з її особливостями.

Люди, які страждають генетичними захворюваннями, дуже вразливі та потребують розуміння та співчуття.

Ніхто не заслуговує нерпіти моральне чи фізичне насильство, тим паче через свою зовнішність. Ніхто не заслуговує на дискримінацію та насильство.

Усі ми по-своєму унікальні та різні особистості.

Всі тіла та світогляд різні, але нас об'єднує одне — ми люди, які заслуговуємо на повагу.

РОЗДІЛ 2. Художня характеристика творчого проєкту

2.1. Лібрето

Ця робота про біль, зневагу, самотність, моральне та фізичне насильство, булінг по відношенню до інакших людей.

За задумом, події відбуваються в занедбаній психіатричній лікарні, куди постійно відправляють людей, особистостей, які на думку більшості потребують лікування та повної ізоляції від зовнішнього світу, тому-що вони не схожі на інших по особливим критеріям : неформали, люди з нетрадиційною орієнтацією, люди із зайвою вагою, ті які страждають дистрофією та альбіноси, називаючи їх потворами, чи взагалі виродками.

Ці люди проживають свої сильні емоції, страждають від самотності і нерозуміння та переживають болючі спогади про те, як негативно до них відносилися оточуючі, звинувачуючи, що вони не підходять для стандартів суспільства, а також зневажали та пригнічували їх світогляд.

Проходять всі стадії прийняття своєї «індивідуальності»:

- 1) Неприйняття, заперечення;
- 2) Злість, гнівне безсилля;
- 3) Роздоріжжя;
- 4) Депресія;
- 5) Повне прийняття себе.

І коли ресурсність людини, яка прийняла себе наростає, відкриваються портали у нове життя, з'являється енергія жити, любити та творити.

Неформальні люди намагаються сказати про те, що бути інакшими, анти стандартними - це нормально. Вони мають свою яскраво виражену позицію та готові відстоювати свої інтереси, місце та право голосу.

2.2. Форма, жанр, різновид та стилістика. Ідейно-тематичний аналіз

Форма – масовий танець.

Жанр – соціальна драма.

Стиль – хіп-хоп (Hip-Hop dance) у поєднанні з експериментальною хореографією.

Час дії – 21 ст.

Місце дії – занедбана психіатрична лікарня.

Тема – інакші люди.

Ідея – Неформальні люди намагаються сказати про те, що бути інакшими, анти стандартними - це нормально.

Сюжет: За задумом, події відбуваються в занедбаній психіатричній лікарні, куди постійно відправляють людей, особистостей, які на думку більшості потребують лікування та повної ізоляції від зовнішнього світу, тому-що вони не схожі на інших по особливим критеріям : неформали, люди з нетрадиційною орієнтацією, люди із зайвою вагою, ті які страждають дистрофією та альбіноси, називаючи їх потворами, чи взагалі виродками.

Ці люди проживають свої сильні емоції, страждають від самотності і нерозуміння та переживають болючі спогади про те, як негативно до них відносилися оточуючі, звинувачуючи, що вони не підходять для стандартів суспільства, а також зневажали та пригнічували їх світогляд.

Проходять всі стадії прийняття своєї «індивідуальності»:

- 1) Неприйняття, заперечення;
- 2) Злість, гнівне безсилля;
- 3) Роздоріжжя;
- 4) Депресія;
- 5) Повне прийняття себе.

І коли ресурсність людини, яка прийняла себе наростає, відкриваються портали у нове життя, з'являється енергія жити, любити та творити.

Неформальні люди намагаються сказати про те, що бути інакшими, анти стандартними - це нормально. Вони мають свою яскраво виражену позицію та готові відстоювати свої інтереси, місце та право голосу.

Надзавдання – людина здатна вирватися зі складних життєвих обставин, відстояти свої інтереси та покінчити з пригніченням.

Конфлікт – неприйняття в соціумі інакших людей, боротьба за право на існування.

Наскрізна дія – від пригніченої суспільством людини, до прийняття себе та відстоювання своїх прав.

2.3. Композиційно-архітектонічна побудова

Експозиція – поява локації та інакших людей біля неї.

Зав'язка – спогади про те, як жорстоко до них відносились оточуючі.

Етапи розвитку дії:

- Неприйняття, заперечення;
- Злість, гнівне безсилля;
- Роздоріжжя;
- Депресія;
- Повне прийняття себе.

Кульмінація – переосмислення свого буття, пошук місця для себе в цьому світі.

Розв’язка – неформали приймають себе та доносять людству, що вони заслуговують на повагу, любов та життя, світ, де пануює толерантність свої права та закони.

Фінал – мрії про світле та щасливе майбутнє стають реальністю.

2.4. Сценарно-композиційний план

Танець (епізод)	Виконавці	Світло	Декорації	Реквізит	Музичний матеріал	Хронометраж
1. Поява персонажа	5 танцівників (1 дівчин)	Похмуренне світло	Скелі біля океану, неспокійні хвилі	-	Мінусовка пісні Максима Барських- Hero_In	00:33

2. Спогади про психіатричну клініку, поява інших персонажів	5 танцівників	Затемнення	Територія клініки, камери	-	Мінусовка пісні Максима Барських- Hero_In	1:30
3. Соло історії кожного персонажа	5 танцівників	Затемнення	Територія клініки, камери	-	Дана Соколов та Скруджи, пісня «Індиго» мінус	02:30
4. Боротьба із суспільством та самим собою	5 танцівників	Затемнення, мерехтіння	Територія клініки, камери	-	Дана Соколов та Скруджи, пісня «Індиго» мінус	03:20

2.5. Дійові особи та їх характеристика

Дійові особи:

- Неформал;
- Людина з нетрадиційною орієнтацією;
- Людина із зайвою вагою;
- Людина, яка страждає дистрофією;
- Альбінос

Всіх цих людей об'єднує одна мрія – бути почутими та прийнятими суспільством, проживати своє щасливе життя без масок та гриму.

2.6. Характеристика музичної основи хореографічного твору

Твір складається з трьох частин:

Перша частина.

Тональність твору – *fis-moll* (фа-дієз мінор).

Розмір: 4/4 (цей розмір складається з двох простих розмірів).

Темп помірний, *andante mosso* - жвавим кроком.

Форма період.

Друга частина.

Тональність твору – *fis-moll* (фа-дієз мінор).

Розмір: 4/4 (цей розмір складається з двох простих розмірів).

Темп помірний, *andante mosso* - жвавим кроком.

Форма проста двохчасна.

Третя частина.

Тональність твору – *fis-moll* (фа-дієз мінор).

Розмір: 4/4 (цей розмір складається з двох простих розмірів).

Темп помірний, andantino (швидше ніж andante).

Форма проста двохчасна 1

2.7. Сценографія

Умови виконання:

1. Сцена великого розміру
2. Обовязкова наявність центральних та бокових куліс, сквізних
3. Світлове оформлення
4. Відеокамера
5. Костюми

Світлове оформлення:

1. Затемнене, мерехтіння, яскраво біле світло

Костюми:

Жіночий костюм, для героїні з нетрадиційною орієнтацією: сорочка та штани бежевого відтінку та вільний жилет, аксесуари (див. Додаток А).

Чоловічий костюм, для героя неформала: темний гольф,зверху сорочка с яскравими візерунками, темні штани з ланцюгами, берци с ланцюгами, сережки, пірсинг та головний убір, макіяж, маска (див. Додаток Б).

Чоловічий костюм, для героя альбіноса: біла сорочка, світлі штани (див. Додаток В).

Чоловічий костюм для героя, який страждає через зайву вагу: світла футболка на ній вільна накидка, світлі штани, кросівки, аксесуари (див. Додаток Г).

Жіночий костюм для героїні, яка страждає від дистрофії: облягаючі темні штани та топ, аксесуари, взуття (див. Додаток Д).

ВИСНОВКИ

Можна підвести підсумки, що безпосередньо було розкрито тему булінгу і неприйняття суспільством інакших людей за допомогою теоретичної та хореографічної мови.

Виховували у суспільства ціннісне ставлення до інших людей. Підняли інтерес глядача до проблематики теми і поширили її серед суспільства.

Показали, що зовнішність це не головне, головне те, яка ти людина.

Більше дізнались, які є верстви неформальних людей, актуалізували проблему булінгу, визначили ставлення суспільства до інакших людей, розробили сценарно-композиційний опис бакалаврської роботи, втілили на сцені практичну частину творчого проекту, креативно інтерпретували на сцені сучасну хореографію.

Ніхто не заслуговує нерпіти моральне чи фізичне насильство, тим паче через свою зовнішність. Ніхто не заслуговує на дискримінацію та насильство.

Усі ми по-своєму унікальні та різні особистості.

Всі тіла та світогляд різні, але нас об'єднує одне — ми люди, які заслуговуємо на повагу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бевз М. Аналіз професійних компетентностей під час вивчення дисципліни «Мистецтво балетмейстера» (освітній рівень «бакалавр») *Культура і сучасність*. 2017. № 1. С. 87–92.
2. Василенко К. Ю. Український танець : підручник. Київ : ІПКПК, 1997. 282 с.
3. Сучасний танець. Основи теорії і практики : навч. посіб. / О. Бігус та ін. Київ : Видавництво Ліра-К, 2016. 264 с.
4. Брочковська Ю.Б. Буллінг як соціально-психологічна проблема. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. 2011. Вип. 2. С. 145–154.
5. Голдрич О. С. Методика роботи з хореографічним колективом. Львів : Каменяр, 2002. 64 с.
6. Голдрич О. Хореографія : посібник з основ хореографічного мистецтва та композиції танцю. Львів : Край, 2003. 160 с.
7. Гуменюк А. Українські народні танці. Київ : Видавництво академії наук Української РСР, 1962. 360 с.
8. Гутник І. Основні принципи роботи над стилізацією народного танцю. Теорія та методика викладання фахових дисциплін : зб. наук.-методич. пр. кафедри народної хореографії КНУКіМ. Київ : ТОВ «Видавничий будинок “Аванпост-Прим”», 2014. С. 11–21.
9. Гутник І. Танцювальна сюїта та специфіка її постановки в народно-сценічному танці. Теорія та методика викладання фахових дисциплін : зб. наук.-методич. пр. кафедри народної хореографії КНУКіМ. Київ : ТОВ «Видавничий будинок “Аванпост-Прим”», 2014. С. 22–33.
10. Добровольская Г. Н. Танец. Пантоміма. Балет. Ленинград : Искусство, 1975. 128 с.
11. Забута Б. І. Музичне забезпечення хореографічних постановок :

навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Рівне : Волинські обереги, 2011. 194 с.

12. Попередження, виявлення і подолання випадків насильства та жорстокого поводження

з дітьми : методичний посібник для освітян / Авт.: Журавель Т. В., Кочемировська О. О., Ясеновська М.Е. / За заг. ред. Безпалько О.В. К. : ТОВ «К.І.С.», 2010. 242 с.

13. Зубатов С. Стиль викладання в хореографії. Київ : Ліра-К, 2019. 92 с.

14. Колногузенко Б. М. Хореографічна композиція : методичний посібник з курсу «Мистецтво балетмейстера». Харків : ХДАК, 2018. 208 с.

15. Колосок О. Пошуки образного рішення хореографічної композиції : методичні вказівки з предмету «Мистецтво балетмейстера». Київ : Видавничий центр НАУ, 1997. 18 с.

16. Кривохижа А. Гармонія танцю : методичний посібник з викладання курсу «Мистецтво балетмейстера» для хореографічних відділень педагогічних університетів. Кіровоград : РВЦ КДПУ ім. Винниченка, 2003. 100 с.

17. Кривохижа А. М. Роздуми про мистецтво танцю. Записки балетмейстера. Кіровоград : Центрально-Українське видавництво, 2012. 172 с.

18. Печеранський І., Базела Д. Вступ до філософії танцю : монографія. Київ : КНУКіМ, 2017. 123 с.

19. Рехвіашвілі А. Ю., Білаш О. С. Мистецтво балетмейстера : навч. посіб. Київ : КНУКіМ, 2017. 152 с.

20. Сучасний танець. Основи теорії і практики : навч. посіб. / О. Бігус та ін. Київ : Видавництво Ліра-К, 2016. 264 с.

ДОДАТКИ

Додаток А. Жіночий костюм, для героїні з нетрадиційною орієнтацією

Додаток Б. Чоловічий костюм, для героя неформала

Додаток В. Чоловічий костюм, для героя альбіноса

**Додаток Г. Чоловічий костюм для героя, який страждає через
зайву вагу**

Додаток Д. Жіночий костюм для героїні, яка страждає від дистрофії

